
NEBEZPEČNÁ ZVÍŘATA
NÁVOD NA PŘEŽITÍ
Sam Hume
Albatros

Nebezpečná zvířata

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.albatros.cz
www.albatrosmedia.cz

Sam Hume
Nebezpečná zvířata – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2026

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

NEBEZPEČNÁ ZVÍŘATA

NÁVOD NA PŘEŽITÍ

Poděkování

Věnováno mým nejmilejším zvířatům,
mé rodině – Louise, Elle a Sophii.

Také mému kamarádu Harleymu –
skvělá volba včetně kobry královské.
To nejlepší jsme si nechali na konec.

NEBEZPEČNÁ ZVÍŘATA

NÁVOD NA PŘEŽITÍ

Sam Hume

Albatros

O autorovi

Ahoj, jsem Sam, autor této knihy! Když právě nepíšu, připravuji televizní pořady o přírodě. Měl jsem to štěstí, že jsem procestoval svět a spolupracoval s tak skvělými lidmi, jako je Steve Backshall, Andy Say nebo sir David Attenborough. Většinou ale spolupracuji s filmaři a přírodovědci, abychom zaznamenali život zvířat. Natáčel jsem lvy, žraloky, krokodýly, hady, štíry... ten výčet by byl mnohem delší.

Nejdůležitější částí mé práce je dbát na bezpečnost, zvláště když se pohybujeme v blízkosti zvířat nebezpečných pro lidi. Není to vždy snadné. Honil mě medvěd, pokousalo mě lvíče, zápasil jsem s orangutanem a přisála se na mě chobotnice – to jen pro představu!

Navzdory všem těm škrábancům, kousancům, bodnutím a šrámům mohu s radostí říct, že jsem od zvířat, s nimiž jsem pracoval, neutržil žádné vážnější zranění – za což vděčím z velké části radám, jak přečkat tato setkání, kterými jsem se řídil.

Jste připraveni na setkání s některými nebezpečnými zvířaty?

V knize najdete 50 nejúžasnějších tvorů na Zemi, kteří mohou být pro člověka nebezpeční. Zjistíte, jak se tato zvířata chovají; objevíte, které části planety obývají; porozumíte jejich řeči včetně prvních varovných signálů před útokem a zjistíte, co dělat, kdyby došlo na nejhorší.

Třebaže se většina z vás s těmito úžasnými tvory nejspíš nesetká tváří v tvář, je důležité pochopit, jak žijí a jak loví. Pro ty z vás, kdo skutečně žijí v jejich těsné blízkosti, je nezbytné vědět, jak zůstat v bezpečí. Rady, které v knize najdete, jsou vyzkoušené a mohou pomoci lidem v situaci, kdy hrozí bezprostřední nebezpečí.

Je pravda, že zvířata mohou být nebezpečná, dokonce smrtelně, ale většinou chtějí jen zůstat v bezpečí a vyhnout se problémům. Nejlepší způsob, jak chránit je i sebe, je respektovat tato stvoření a jejich domovy. Když je necháme v klidu žít v jejich přirozeném prostředí, přispějeme k tomu, že zůstanou i nadále nedílnou součástí našeho světa.

Nuže, připravte se na setkání s nádhernými zvířaty a zjistěte, jak žijí!

Vzhled a velikost

V knize zjistíte, že každý živočich má biologické zařazení, které je založeno na jeho společných charakteristikách s ostatními příslušníky skupiny. Mějte na paměti, že nebezpečná zvířata mohou mít nejrůznější vzhled a velikost. Některá na první pohled ani nevypadají nebo se neprojevují nebezpečně, ale nenechejte se tím zmýlit...

Savci – Mají na těle chlupy, udržují si stálou tělesnou teplotu (jsou endotermní) a krmí mláďata mlékem.

Ptáci – Tělo mají pokryté peřím, udržují si stálou tělesnou teplotu a samice snáší vejce. Přední končetiny jsou přeměněné v křídla.

Plazi – Živočichové s proměnlivou tělesnou teplotou (exotermní) a tělem pokrytým šupinami. Většinou kladou vejce, ale mohou být i vejcoživorodí nebo živorodí.

Obojživelníci – Žijí ve vodě i na souši, mají tělesnou teplotu proměnlivou podle teploty okolí a holou kůži.

Ryby a paryby – Mají proměnlivou tělesnou teplotu, žijí ve vodě a dýchají žábrami.

Bezobratlí – Živočichové, kteří nemají vyvinutou páteř ani vnitřní kostru. Zahrnují mnoho skupin, jako jsou kroužkovci, hmyz, korýši nebo měkkýši.

Ohrožení v přírodě

Bez ohledu na svou pověst nebezpečných tvorů mnozí z nich bojují o přežití, což vyjadřuje jejich stupeň ohrožení. Stanovuje ho Mezinárodní unie na ochranu přírody podle toho, jaký je stav populace daného druhu v přírodě. Některé druhy jsou dostatečně početné a nic jim nehrozí, ale stále více jich čelí hrozbě vyhubení, protože početnost populace klesá. Patří mezi ně bohužel i většina druhů uvedená v této knize.

Není známo ? ?

Odborníci nemají dostatek informací o početnosti druhu v přírodě, a to buď proto, že nebyl dosud zkoumán, nebo se vyskytuje ve špatně dostupném prostředí.

Málo dotčený

Početnost druhu je dostatečná nebo mírně roste.

Téměř ohrožený

Druh nejspíš bude vyžadovat v budoucnosti pozornost, protože početnost mírně klesá nebo se zmenšuje jeho přirozené prostředí.

Zranitelný

Druh vyžaduje pozornost a ochranářská opatření, jinak mu v budoucnosti hrozí vyhubení.

Ohrožený

Početnost výrazně klesá nebo mizí přirozené prostředí druhu, takže mu hrozí vyhubení během příštích desetiletí.

Kriticky ohrožený

Početnost rychle klesá a jeho přirozené prostředí je silně ohroženo. Bez účinné ochrany hrozí bezprostřední nebezpečí vyhubení.

Travnatá území

strana 12

Vodní prostředí

strana 46

Poušť

strana 92

Polární oblasti
strana 126

Lesy
strana 140

Zvířecí „zbraně“
strana 180

Travnatá území

Zřejmě si myslíte, že život s takovým množstvím trávy, na které je možné se pást, bude pro býložravce jednoduchý, ale ve skutečnosti je plný nebezpečí. Jak lovci, tak lovení tu nacházejí jen málo úkrytů, a proto musejí být zvláště chytří, nesmírně rychlí a připraveni se bránit.

Lev africký

Travnatá území

Savci

„Král savany“ má pověst obávaného predátora a není divu. Dospělý lev může vážit dvakrát více než člověk, má svalnaté tělo, ostré drápy a dýkovité špičáky dlouhé až 10 centimetrů.

Lvi jsou jediné velké kočky, které žijí v rodinných skupinách. Protože loví společně, zdolají i tak velkou kořist, jako je žirafa, buvol, nebo dokonce nedospělý slon. Většinou ale loví antilopy včetně pakoní.

Útok na člověka je velice vzácný a většinou si na něj troufnou staří nebo nemocní lvi, kteří by obvyklou kořist nezvládli. Přesto může být útok lva hodně nebezpečný a je příčinou 200 až 250 úmrtí ročně.

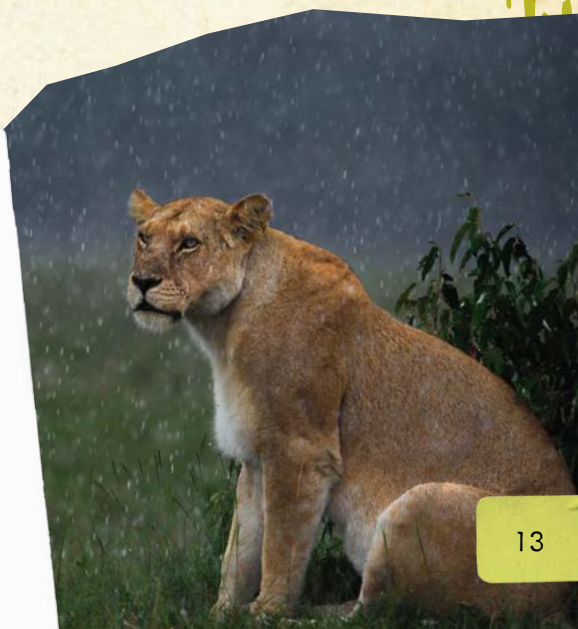

Způsob útoku

Lvi musejí být při lovu velmi ostražití, aby nebyli spatřeni v době, kdy se snaží ke kořisti dostat co nejblíž. Tiše oběť stopují a plíží se vysokou trávou nebo se na lov vydávají za šera. Jakmile se dostatečně přiblíží, prudce vyrazí, aby po krátkém běhu kořist dostihli a prokousli jí krk.

LOV ZA BOUŘKY

Lvi často loví za bouřky. Při šumění dešťě, hukotu větru a hřmění je pro kořist nesnadné si jich všimnout.

Jak zůstat naživu

NIKDY PŘED LVEM NEUTÍKEJTE. Útěk je chování typické pro kořist, takže ho tím můžete vyprovokovat k pronásledování! Lev vyvine rychlost až 60 km/h, tedy téměř dvojnásobek rychlosti rekordmana Usaina Bolta, takže nemůžete vyhrát. Pokud byste se o to pokusili, jenom „zemřete vysílením". Místo toho se otočte ke lvovi čelem a zvolna couvejte k nejbližšímu autu, budově nebo stanu.

DEJTE O SOBĚ VĚDĚT. Stále se dívejte jeho směrem (ale ne přímo do očí), mávejte rukama a potřásejte hlavou. Když lev zjistí, že přišel o moment překvapení, často pronásledování vzdá.

NIKDY SE KE LVOVI NEOTÁČEJTE ZÁDY. V tu chvíli se totiž lev rozběhne za vámi, protože ví, že ho nevidíte.

NECHOĎTE DO LVÍHO TERITORIA ZA TMY. Lev vidí za tmy velice dobře, zhruba osmkrát lépe než vy. Je to převážně noční lovec, který ve dne odpočívá.

OHROŽENÍ

Zranitelný

Lvi jsou sice obávaní predátoři, ale přesto musejí čelit mnoha hrozbám. Loví je pytláci a farmáři na ně kladou otrávené návnady. V celé Africe žije jen kolem 20 000 lvů. Kdyby se všichni proměnili ve fotbalové fanoušky, sotva by obsadili polovinu sedadel na tribunách!

OBRANNÁ HROZBA. Lvi na fotografiích se cítí ohroženi, ale nemají v úmyslu zaútočit, pokud je necháte na pokoji. Naopak útočná hrozba se vyznačuje skloněnou hlavou a jen mírně pootevřenou tlamou s koutky staženými tak, že jsou vidět špičáky.

ZŮSTAŇTE V AUTĚ! Když se zúčastníte afrického safari, možná budete mít to štěstí a spatříte lva v přírodě. Zůstaňte v autě, kde jste v bezpečí a můžete šelmu pohodlně pozorovat.

ZKUSTE HO POSTRAŠIT. Lev se snaží vyhnout zranění. Otočte tedy poměr sil a zkuste ho zastrašit. Můžete házet kameny nebo klacky, vystřelit do vzduchu nebo způsobit jiný hluk, aby si útok rozmyslel.

Nosorožec dvourohý

Travnatá území

Savci

Je moudré se nepřibližovat ke kterémukoliv druhu nosorožce, ale nosorožec dvourohý má pověst nejméně snášenlivého zvířete. Váží až 1 000 kilogramů, tedy jako menší auto. Na hlavě mu vyrůstají dva rohy, z nichž přední může měřit i více než metr a je zakončen ostrou špičkou. Tato zbraň je natolik nebezpečná, že jí nosorožec zažene i lva.

Nosorožci dvourohému se někdy říká černý, i když je ve skutečnosti šedý. Od nosorožce tuponosého, zvaného také bílý, ho lze nejlépe odlišit podle pohyblivého „prstíku“ na horním pysku, kterým otrhává listy.

Způsob útoku

Nosorožci jsou pověstní tím, že před nebezpečím neprchají. Postaví se komukoliv, ať je to lev, slon, nebo člověk. Zamíří přímo proti protivníkovi, skloní hlavu a rozběhnou se rychlostí až 55 km/h – mnohem rychleji, než jak dokáže běžet člověk. Díky ostrým rohům a obrovské síle jsou schopni útočníka zadupat nebo vyhodit vysoko do vzduchu.

Jak zůstat naživu

NEPŘIBLIŽUJTE SE. Když dopřejete nosorožci dostatek prostoru, zůstane v klidu. Pokud by se vydal vaším směrem, pomaličku couvejte.

NAUČTE SE MU ROZUMĚT. Hlasité frkání a boltce sklopené dozadu jsou projevem rozčilení a možného útoku.

ZŮSTAŇTE V AUTĚ. Nosorožci sice neváhají zaútočit i na auto, ale přece jen je to nejlepší způsob, jak jim rychle uniknout. Pokud zůstanete uvnitř, je nepravděpodobné, že byste přišli k úrazu.

BUĎTE VE STŘEHU. Vždy počítejte s nutností rychlého ústupu. Nosorožci mají slabý zrak, a pokud se cítí ohroženi, útočí na jakýkoliv podezřelý velký předmět. Stává se, že omylem zaútočí dokonce i na termitiště nebo mohutný strom.

SLEDUJTE POPLAŠNÉ VOLÁNÍ JINÝCH ZVÍŘAT. Nosorožci někdy reagují na poplašné volání jiných druhů zvířat a propadnou panice. Sledujte proto chování zvířat v okolí.

OHROŽENÍ

Kriticky ohrožený

V přírodě žije pouze asi 6 400 nosorožců dvourohých. Hlavní hrozbou jsou pro ně pytláci, kteří je loví pro rohy. Místní obyvatelé totiž věří v jejich zázračnou uzdravující moc, to je ovšem nesmysl. Nosorožčí rohy vznikly ze srsti, což je stejná látka, z jaké jsou například naše nehty.

Bizon

Travnatá území

Savci

Bizoni obývající rozlehlé prérie v Severní Americe možná vypadají jen jako chlupatý skot, ale jsou to divocí tuři. Samci váží až 1 000 kilogramů, v kohoutku měří jako dospělý muž a co do síly nemají konkurenci. Samci i samice mají rohy, které se stáčejí do ostré špičky a slouží jim jako účinná obrana. Dokážou vyvinout úctyhodnou rychlost až 60 km/h.

Objeví-li se predátoři, například vlci, utvoří bizoni kolem telat obranný kruh, který se díky rohům a kopytům podobá neproniknutelné barikádě. Vzhledem ke své velikosti a síle nemají dospělí bizoni téměř žádné přirozené nepřátele.

Způsob útoku

Bizoni jsou býložravci, ale to neznamená, že se jen brání. Cítí-li se ohroženi, přejdou do útoku. Jejich hlavní zbraní jsou rohy, kterými zasazují údery nebo na ně naberou kohokoliv – včetně člověka. Stává se to sice jen vzácně, ale jsou známy případy, kdy bizon někoho usmrtil.

Jak zůstat naživu

STAŇTE SE DETEKTIVY. Poohlédněte se po nějakých čerstvě odřených stromech, čerstvém trusu nebo otiscích kopyt, které vypadají jako dva baculaté banány proti sobě. Tak poznáte, že jsou poblíž bizoni.

NEPŘIBLIŽUJTE SE. Dodržujte vzdálenost alespoň 100 metrů.

NEUTÍKEJTE. Bizoni jsou skutečně rychlí a často pronásledují kohokoliv, kdo utíká.

VŠÍMEJTE SI CHOVÁNÍ. Rozčilený bizon švihá zvednutým ocasem, frká, potřásá hlavou a hrabe přední nohou. Přitom krouží a někdy močí směrem k soupeři.

PODÍVEJTE SE MU NA HLAVU. V době říje, kdy se samci snaží zapůsobit na samice, mají často na hlavě zapletené větvičky nebo trávu či listy. Takový samec vyhlíží někoho, s nímž by mohl zápasit.

POZOR NA MATKY. Nikdy se nepřipleťte mezi samici a její mládě.

OHROŽENÍ

Téměř ohrožený

Bizoni jsou sice silní, ale proti lidem neměli šanci, když je osadníci začali před 200 lety hromadně střílet. Tehdy žilo v Severní Americe kolem 60 milionů bizonů, v současnosti jich zbývá jen asi 30 000 a žijí v chráněných územích.

Žirafa

Travnatá území

Savci

Budete-li pozorovat žirafu zdálky, bude vám připadat díky dlouhým štíhlým nohám a malé hlavě roztomilá. Když se ale přiblížíte a uslyšíte, jak zem duní pod kopyty velkými jako talíř, uvědomíte si, jaký je to obr. Samci jsou vysocí až šest metrů, takže jsou to nejvyšší žijící suchozemská zvířata. Dokonce i novorozené mládě je vysoké jako dospělý muž.

Způsob útoku

Jakmile se žirafa cítí ohrožená, může vás považovat za predátora a zaútočit. Jediným kopnutím dokáže usmrtit lva nebo hyenu, protože obvykle míří na hlavu. Když spolu samci zápasí o samici, využívají tvrdé kostěné růžky na hlavě. Prudce švihnou krkem a snaží se jimi soupeře zasáhnout. Útok na lidi je nesmírně vzácný, ale pokud k němu dojde, může končit smrtí.

DLOUHÝ JAZYK

Žirafa má modrofialový jazyk dlouhý až 50 centimetrů. Dosáhne si jím do ucha, ale používá ho hlavně k trhání listů na trnitých větvích.

Jak zůstat naživu

ZŮSTAŇTE V KLIDU. Nedělejte hluk ani prudké pohyby.

VNÍMEJTE ŘEČ TĚLA. Cítí-li se žirafa ohrožená, bude se na vás upřeně dívat a předvádět své zbraně – dupat a švihat krkem.

NEPŘIBLIŽUJTE SE. Nebezpečná je zvláště samice s mládětem.

POZOR NA NOHY. Žirafy kopou předními i zadními nohama a mají značný dosah.

SLEDUJTE HLAVU. Žirafí růžky jsou sice dlouhé jen 15 centimetrů, ale když zvíře švihne krkem, je úder tvrdé hlavy podobný nárazu bourací koule a může být smrtelný.

OHROŽENÍ

Zranitelný

Za posledních 30 let klesly početní stavy žiraf o více než třetinu a tento pokles bohužel stále pokračuje. Jednou z příčin je výstavba měst a silnic, využívání savany k zemědělství a kácení stromů, které jim poskytují obživu.

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázku z knihy Nebezpečná zvířata**.**
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.